

Nr 208.

Av herr Gränebo m. fl., angående viss ändring av grunderna för statsbidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse nr 800/1943 angående statsbidrag till enskild väghållning kan bidrag utgå såväl till byggande som underhåll av enskilda vägar. När årligt underhållsbidrag första gången beviljas äger länsstyrelsen, om det för trafiksäkerheten anses nödvändigt, bevilja bidrag även till iståndsättning av bro eller färja eller för ombyggnad av trumma å vägen. Däremot kan bidrag icke beviljas för iståndsättning av själva vägbanan eller därmed sammanhängande arbeten.

Det måste emellertid anses motiverat att bidrag lämnas för kostnaderna att iståndsätta vägen i dess helhet. Innan en enskild väg kan komma i åtnjutande av bidrag för underhållet fordras ofta ganska omfattande arbeten för att sätta densamma i gott skick. Vägbanan kan behöva förbättras, och vägen kan behöva både rätas och breddas, vilket gör det nödvändigt att fälla träd och röja undan stenar där vägen går fram. Då de enskilda utfartsvägarna ofta äro långa kräves det både mycket arbete och stora kostnader, innan vägen kan försättas i ett sådant skick, att den av länsstyrelsen kan tilldelas årligt underhållsbidrag. Skola väghållarna på egen bekostnad sätta vägen i stånd blir detta ekonomiskt synnerligen betungande för dem. I många fall ha de inte ekonomiska möjligheter att utföra detta arbete, och därför gå de miste om det årliga bidraget till underhåll.

Det är ett allmänt intresse att vägnätet på landsbygden blir väl utbyggt och att vägarna hållas i gott skick. Såväl för utvecklingen av landsbygdens näringsliv som för landsbygdsbefolkningens trivsel äro de enskilda vägarna av stor betydelse. Genom dessa utfartsvägar erhåller befolkningen i mera avlägset liggande byar och gårdar anknnytning till det allmänna vägnätet. Utan sådana vägar blir det inte möjligt att forsla fram jordbrukets och skogsbrukets produkter och inte heller att transportera hem varor och förnödenheter till gårdarna. Utan tillfredsställande vägförbindelser blir befolkningen i dessa byar och gårdar mer eller mindre isolerad från yttre världen.

De enskilda vägarna äro således av lika stor betydelse som de allmänna vägarna. I fråga om trafikintensiteten torde det i många fall icke framträda så stora skillnader mellan de enskilda utfartsvägarna och bygdevägarna. På flertalet av såväl de enskilda utfartsvägarna som bygdevägarna dominerar motortrafiken numera gentemot trafiken med hästfordon. Kraven på underhåll av enskilda vägar måste därför ställas lika höga som på

bygdevägarna. Ett stort antal enskilda vägar skulle i och för sig vara berättigade till att erhålla årligt underhållsbidrag, men detta blir icke möjligt, därför att väghållarna icke ha råd att bekosta vägens iståndsättande, så att underhållsbidrag kan tilldelas. Tidigare, innan staten övertog vägväsendet, kunde enskilda vägar intagas till allmänt underhåll, men denna möjlighet föreligger icke nu. Det bör för den skull skapas möjligheter för alla enskilda väghållare att komma i åtnjutande av underhållsbidrag, och detta förutsätter att bidrag lämnas till kostnaderna för allt arbete med att iståndsätta vägen, icke endast som nu är fallet till iståndsättning av broar och färjor och ombyggnad av vägtrummor. Bidrag till ombyggnad och förbättring av själva vägen bör utgå enligt samma grunder, som nu gälla för erhållande av bidrag till de nämnda iståndsättningsarbetena. Medel härför bör utgå från anslaget till underhåll av enskilda vägar.

Med anledning av vad som sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att bidrag för iståndsättningsarbetena i deras helhet på enskild väg i samband med att vägen tilldelas underhållsbidrag för första gången skall utgå enligt samma grunder som nu gälla för erhållande av bidrag för iståndsättning av broar och färjor och ombyggnad av trummor å vägen och att medel härför tas i anspråk från anslaget till bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.

Stockholm den 25 januari 1950.

C. P. V. Gränebo.

Osc. Werner.

S. G. W. Wahlund.

B. A. Nilsson.

Jones Erik Andersson.

Fritiof Karlsson.

Gustav Hallagård.

Bernhard Näsgård.

Karl Persson.

Gust. Elofsson

Otto Niklasson.

L. Tjällgren.

i Vä.

Gärda Svenson.

Herbert Hermansson.